

Det økologiske kornmarked i 2013

af Steffen Blume

I starten af 2013 kom de forventede prisstigninger på økologisk foderkorn. Men sidenhen er prisen på både foder- og konsumkorn faldet støt, og har først i løbet af efteråret 2013 stabiliseret sig på et niveau, der er lavere end samme tidspunkt sidste år. Værst er det gået for konsumkorn, som i skrivende stund ikke kan afregnes til meget mere end prisen for foderkorn.

Hvede på stabilt højt niveau

Selvom hveden også har været underlagt prisfald i løbet af 2013, så har faldene ikke været så heftige. Hvis man udelukkende ser på udbud og efterspørgsel på foderhvede, så burde prisen ikke være faldet. Efterspørgslen har nemlig siden 2012-høsten været større end udbuddet. Men prisfaldet hænger unægtelig tæt sammen med prisudviklingen på konventionelt foderkorn.

Gennem de seneste år har der været en margin på omkring 100 kr/hkg mellem den konventionelle og økologiske foderhvedepris (se figur 1). Dvs. da den konventionelle pris faldt som følge af en større høst end forventet i 2013, fulgte den økologiske foderhvede pristrenden.

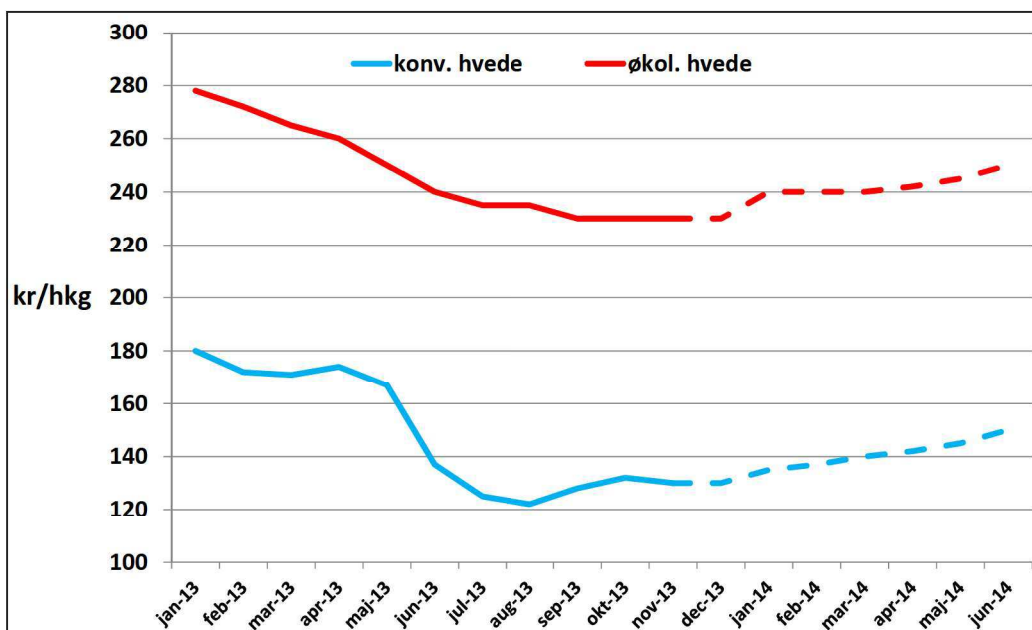
Rekordstort udbud af økologisk korn

Da årets høst nærmede sig begyndte priserne at stagnere. I den første halvdel af august kunne der således stadigvæk opnås priser på et forholdsvist højt niveau. Men efterhånden som høsten kom i hus, og kornet indleveret til grovvareselskaberne, blev det klart, at høsten var større end ventet.

Enkelte grovvareselskaber ville enten ikke oplyse en pris eller så dumpede de prisen på visse afgrøder, fordi de ikke havde kalkuleret med så stor en mængde og dermed ikke sikkerhed for afsætningen. Det var især havre, rug og byg, som kom i skammekrogen. Dette betød, at i den sidste halvdel af august og i begyndelsen af september faldt prisen markant for disse afgrøder. Udbuddet af hvede og triticales var imidlertid ikke større i forhold til normal høst. Derfor holdt de nogenlunde prisniveauet gennem høsten.

Høje udbytter i årets høst

En af grundene til at grovvareselskaberne fik indleveret så stor en mængde af netop havre, rug og byg er, at der blev høstet pæne udbytter i disse afgrøder. Fra konsulenter rundt omkring i Danmark meldes der

Figur 1. Prisudvikling i konventionel og økologisk foderhvede. Den stiplede streg er en prognose baseret på skøn. Kilde: Kornbasen.dk og Økokornbasen.dk

om udbyttens niveau over det normale. Især jyske økologer, som i den tørre periode benyttede sig af muligheden for at vande, høstede udbytter langt over det normale.

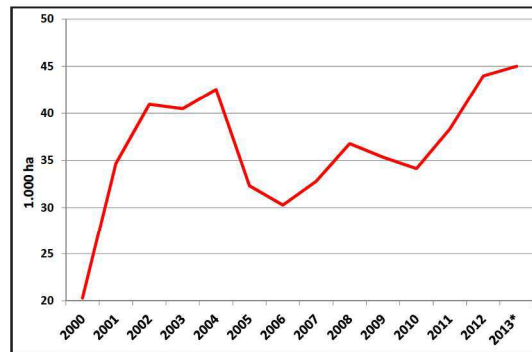
De samme meldinger kommer også fra lande omkring os, hvor udbyttens niveau enten har levet op til sin forventning eller overrasket positivt. Derfor var der for de danske grovvarerelskaber ikke udsigt til, at de hurtigt kunne eksportere kornet til en fornuftig pris.

Det økologiske kornareal vokset

Udover de høje udbytter så er også en stigning i det økologiske kornareal skyldt i det store udbud. Fra 2011 til 2012 er kornarealet vokset med 5.000 ha (se figur 2). Der foreligger endnu ikke statistik for 2013. Men det vurderes, at kornarealet er steget med yderligere 1-2.000 ha. Det vil alt andet lige betyde, at markedet skal nå at indstille sig på et højere produktionspotentiale end det vi havde i perioden 2005 - 2010.

Stort overskud af grynhavre og brødrug

Udbuddet af rug og havre er som tidligere nævnt stort. Imidlertid er rumvægten (HL-vægten) mindre i den danske havre i år og har dermed ikke samme kvalitet som udenlandsk havre. Det gør det sværere at eksportere den overskydende havre, som i sidste ende må afsættes som foder. Derfor forventes der ikke større prisstigninger på

Figur 2. Arealudvikling med økologisk foderkorn (*skøn). Kilde: NaturErhvervstyrelsen

havre frem mod næste høst.

Også hvad angår rug er det i øjeblikket foderkornsprisen, som holder rugprisen på et middelniveau. Her kan prisen dog stige efter nytår, hvis markedet bliver støvsuget for foderhvede, tritiale og foderbyg. Dette er der en sandsynlighed for.

Fortsat efterspørgsel på bælg-sæd

Mens priserne på korn er faldet har bælg-sæd herunder især ært holdt prisen og kan i skrivende stund sælges for 300 kr/hkg. Hestebønne er dog faldet med omkring 20 kr/hkg, fordi den ikke i samme grad egner sig til svin og fjerkræ som ært.